

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LV. Ч. 193. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, середа, 20-го серпня 1947.

No. 193. JERSEY CITY and NEW YORK, Wednesday, August 20, 1947. VOL. LV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧ. ДЕРЖ. АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТИВ ЗАКОРДОНОМ. Тел. "Свобода": BERGER 4-0237. — Тел. У. В. Союз: BERGER 4-1016. THREE CENTS IN THE U. S. of AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

ДАЛЕКОСЯГЛІ ПЛАНІ ПОВІТРЯНОЇ ОБОРОНИ

Вашингтон, 18 серпня. — комітет Координації Повітряних Сил, покликаний до життя президентом Труманом, вийшов з представленням, щоб скласти далекий план повітряної оборони країни. Такий план мав би бути виїнятий з бюджетових нарад кожного року, бо він був би закріплений на цілі роки в майбутності. Комітет представив свій начерк президентові, а цей відіслав його комісії Повітряної Політики, складеній з цивільних осіб з громадянських кол. Ця комісія розгляне начерк до січня наступного року. Погляд президента в справі розбудови повітряної сили, такий, що Америка повинна мати таку повітряну потугу, щоб ніякій країні не випадалося приготуватися до агресії на Злучені Держави.

ЮНІОННИЙ ПРОТЕСТ У ДНІ ВИБОРІВ В 1948 Р.

Грін Бей, Висконсин, 18 серпня. — Предсідник Американської Федерації Праці Вільям Грін в розмові з репортерами виявив, що його організація підготувала одностайне свято з нагоди виборів в 1948 р. Це свято було б назначене на день голосування, 2 листопаду 1948, на знак протесту проти робітничого закону Тефта-Гартлі. Грін, який прибув сюди з промовою на стейтову конвенцію А. Ф. П., міркує, що 90% усього членства Федерації послухає його зазиву. Усіх членів А.Ф.П. нараховують на 7,500,00. Цю справу мають вирішити 8 вересня на засіданні Екзекутивної Ради А.Ф.П. в Шикагу.

ГУМОВІ ПІДПРИЄМСТВА ОБВИНУВАНІ В ПІДВИЩЕННІ ЦІН.

Нью Йорк. Федеральний уряд вніс карне обвинувачення проти 8 провідних підприємств, що виробляють гумові предмети і Товариство Виробників Гуми. Підприємства обвинувачують, що вони постійно від 1935 р. змовляються для підвищення цін автомобільних опон і для одностайного управління цін у всіх стейтах. Між підприємствами знаходяться такі: Дейтон Робер Компані, Файерстон Тайр, Джеренал Тайр енд Робер, Ф. Б. Гудрич, Гудіс Тайр і Юнайтед Стейтс Тайр Компані. Прокуратор закладає підприємствам, що вони поклали так званий Акт Шермана проти трестів.

ПОБОРЮЮТЬ УГОВОРСТВО СУПРОТИ РОСП.

Ленсинг, Миш. — Делегати Ветеранів із середніх західних стейтів, зібрані тут на конференції виявили, що вони підготували резолюції на конвенції, яка відбудеться в днях 4—9 вересня в Клівленді. Між ін. вони укладають резолюцію, яка домагається від уряду Злучених Держав закінчити угодовство супроти Росії й її сателітів і відмовити цим державам всякої допомоги, доки Росія не залишить обструкційної тактики в справі складання світового миру в Об'єднаних Державах. На конвенцію прийдуть делегати з Айови, Ілліной, Індіани, Кентокі й Висконсин.

ПРОТИ ПРИЛЮДНОЇ ДОПОМОГИ ПРИВАТНИМ ШКОЛАМ.

Бостон, Масс., 17 серпня. — "Прилюдна система науки буде значно ослаблена, коли приватні школи будуть діставати допомоги з прилюдних фондів — на це звернув увагу д-р Джан Л. Чайлдс з університету Колумбії на конвенції Американської Федерації Учителів, яка почалася сьогодні. Він між ін. скритикував становище містопредсідника Американської Федерації Праці, Метью Вола, який на переслуханні сенатської комісії заявився за вивиснування федеральної допомоги парафіяльним школам. На конвенції відчитано привіт від президента Трумана, який каже, що школа може багато спричинитися до ідеї світового миру.

НОВІ НЕБЕЗПЕЧНІ КОМАХИ.

Колумбус, Огайо. — Професор природничих наук стейтського університету Огайо Джеф Швайковт виявив, що людство придбало цього року ще нового ворога, а це комаха, подібна до чміль, яку він назвав "гумовою комахою". Вона має лише два крила, а така завзята, що нападає все, на що лише попаде. Професор виявив, що прибуло ще чотири нові роди москітів, які гризуть людей.

ПОМЕР ОСНОВНИК ЮНАЙТЕД СІГАР СТОРС.

Савт Орендж, Н. Дж. Тут помер у 75 році життя Вільям Т. Позі, один з основників ланцюгових крамниць Юнайтед Сігар Сторс. Він походив з Гендесон, стейту Кентокі, а як мав 17 років отворив крамницю з чаєм і тютюном, з якої він позакладав інші крамниці і при допомозі Чарлса Гвелена перетворив на ланцюгову з назвою Юнайтед Сігар Сторс в 1900 році. Коли цей ланцюг розрісся до числа 3,000 крамниць в 1929 р., Позі заложив Юнайтед Профит Шейринг Корпорейшен, а потім Шултс Сторс.

Члени кабінету грозять Росії атомовою бомбою на випадок агресії

Вашингтон, 19 серпня (На підставі звідомлення по радіо). — Секретар торгівлі Аверел Гаріман, у заяві, одобрений департаментом стейту сказав, що Советська Росія є головною перешкодою в складенні миру. На випадок агресії з боку Росії демократичні країни готові вжити атомової бомби на свою оборону.

З КОНФЕРЕНЦІЇ В РІО ДЕ ЖАНЕЙРО.

Ріо де Жанейро, 18 серпня. — На Міжамериканській Конференції, яка відбувається у гірській місцевості Петрополіс, міністр закордонних справ Панами Рікардо Хоакін сказав, що кожна комуністична партія в Америці є пятою колоною і тому всі країни Америки треба забезпечити перед підлобною небезпекою.

На першому засіданні Конференції в понеділок 18 серпня делегат Куби, д-р Еліермо Белт, зажадав, щоб у дефініції про агресію вставити теж економічну загрозу. Його підтримав у цьому делегат з Болівії, міністр закордонних справ Фернандо Гачаля. Аргентинський делегат сенатор Паскуаль Ляроса поставив внесок, щоб для обговорення цієї справи перервати засідання і вирішити її на окремій приватній нараді. На це сказав делег. Злучених Держав сеш. Ванденберг, що ця справа повинна бути заснована на повному засіданні і Ла Роса відтягнув внесок.

АМЕРИКА ДОМАГАЄТЬСЯ СТРИМАННЯ КАРИ СМЕРТІ ДЛЯ ПЕТКОВА.

Вашингтон. — Злучені Держави натаврували як велике надужиття справедливості смертний присуд болгарського суду для провідника опозиції Миколи Петкова. Американський уряд зажадав від Советів, щоб вони доручили комуністичному уряду в Болгарії завісити виконання карі, доки не буде перевірки цього присуду з боку Аліантської Контрольної Комісії.

Ємеч і Пакістан прийнято в члени Організації Об'єднаних Держав

ВІДКИНЕНО ПОДАВАННЯ АЛЬБАНІЇ, МОНГОЛІЇ, ТРАНСІОРДАНУ, ІРЛАНДІЇ І ПОРТУГАЛІЇ.

Лейк Соксес, Н. Й., 18 серпня. Рада Безпеки О.Д. прийняла сьогодні одностайно в члени О.О.Д. арабське королівство Ємеч та новостворену індійську державу Пакістан. Подання Альбанії, Зовнішньої Монголії, Трансїорданії, Ірландії і Португалії були знову відкинені. Проти Альбанії і Монголії, яких вважається советськими сателітами, виступили Злучені Держави Америки і Велика Британія. Проти Трансїорданії, Ірландії і Португалії, подання яких є чужими інтересам, виступили Велика Британія, Франція, Сполучені Штати Америки. Ємеч було 14-те з чотирьох советське вето від часу існування О.Д.

НЕМА НАДІЇ НА РЯТУНОК АЧЕСОНА; РОЗШУКИ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ.

Гондолоу, 18 серпня. Вчора вже майже не було надії на можливість врятувати живими чотирьох пропавших без сліду подорожників з американського військового літака Б-17, що летів з Токіо до Вашингтону та розбився недалеко Гавайських островів. Між пропавшими є теж визначний американський дипломат, знавець далеко-східних справ і голова Контрольної Ради Союзників в Японії та головний помічник ген. Мек Артура, Джордж Ачесон, що летів до Вашингтону в "окремій місії". Літак розбився в суботу і не має вигляду, щоб пропавші подорожники могли вдержатися так довго на воді. Проте, інтенсивні розшуки продовжуються.

КОНЦЕНТРАЦІЯ СОВЕТСЬКИХ ВІЙСЬК НА ІРАНСЬКОМУ КОРДОНІ.

Іранський парламент розглядатиме справу нафтового договору зі Советами.

Тегеран, Іран, 18 серпня. (АП) — Іранський парламент, вибравши сьогодні більшістю 73 голосів проти 36 президентом кандидата урядової партії, Реза Гекмат, рішив прислати наради в справі нафтового договору зі Советським Союзом. На порядку наради є теж американські військові кредити та справа позички 250,000,000 доларів від Міжнародного Банку. Американські військові кола довідуються, що Совети у південному Кавказі на кордоні з Іраном сконцентрували більші військові сили, а в іранських містах Табріс і Мешед аж розтіся від советських шпигів, які прокрадаються туди всілякими шляхами, головню подаючи себе за дезертирів зі советської армії.

БРИТАНСЬКО-ЮГОСЛАВСЬКІ ТОРГОВЕЛЬНІ ПЕРЕГОВОРИ.

Лондон, 18 серпня. Сьогодні тут почалися загальні торговельні переговори між представниками британського і югославського урядів. Іде про відшкодування за британську власність, яку Югославія націоналізувала і крім того Югославія бажала б закупити в Британії машини та промисловий виряд, натовість Британія хотіла б одержувати від Югославії сирі матеріали. Югославсько-британські переговори з черги виказують нерівність т. зв. плану Молотова.

БЕЛЬГІЙСЬКІ РОБІТНИКИ ПРОТИ КОМУНІСТІВ.

Брюссель, Бельгія, 18 серпня. В рамках Бельгійської Федерації Праці бельгійські комуністи намагалися викликати шийд ряд страйків, головню у вуглевій індустрії і транспорті. Бельгійські робітники у величезній більшості відкинули ці намагання, авраючи їх тільки за політичну демонстрацію, яка не принесла б жодної користі робітникам, натовість мала б служити виключно партійним цілям комуністів.

СПРАВА ІНДОНЕЗІЇ В РАДІ БЕЗПЕКИ.

Черговий Советський виступ проти мирних намагань Америки.

Лейк Соксес, Н. Й., 18 серпня. Завтра рано Рада Безпеки О.Д. поіне дебати в справі призначення комісії, яка посередничала б в поладженні голандсько-індонезького конфлікту. Ці наради попередили сьогодні виступ советського представника А. Громіова, що намагався представити мирні намагання Америки в згаданому спорі як бажання поминути Рад Безпеки та Організацію Об'єднаних Держав взагалі й "накинати" Індонезії своє посередництво.

ПІСЛЯ ПРОГОЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ ІНДІЇ.

Прем'єри Індії і Пакістану радять над закінченням внутрішньої боротьби.

Нью Делхі, Індія, 18 серпня. Вчора тут відбулися наради прем'єрів двох індійських доміній, Індійської Унії і Пакістану, предметом яких були способи і засоби на закінчення кривавих заворушень між індусами і мусульманами в провінції Пенджаб. Сьогодні продовжувалося наради між представниками урядів Індії і Пакістану, в справі поведіння кордону між обома державами, при чому виринули деякі розбіжності поглядів.

БЕЗГОЛОВ'Я В СОВЕТСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ.

Москва, 17 серпня. (АП) — Ще недавно советський уряд обіцяв всілякі полєкші промисловим робітникам, щоб заохотити сільсько-господарських робітників переходити на працю в індустрію. Тепер же, знову, обіцяється всілякі "бонуси" сільсько-господарським робітникам, щоб заохотити індустріальних робітників до переходу в сільське господарство. Ці заохочування мають тільки формальне значення, бо робітник там все рівню не має вільного вибору праці і його заставляється працювати в такій ділянці і в такому місці, як це подобається уряду.

ПЕРЕД РІШАЛЬНИМИ ПОДІЯМИ В ГРЕЦІЇ

ДОЖИДАЮТЬ НОВОГО НАСТУПУ КОМУНІСТІВ.

Можливість американської інтервенції.

Атени, 18 серпня. — Існує багато познак, які вказували б на швидке вяснення грецької справи, як в самій Греції так і на міжнародному терені. Після недавнього проголошення комуністичного "вільного уряду", який по всяких правдоподібностях знаходиться в Альбанії та після згадки, що головна квартира комуністичних партизанів знаходиться в альбанському місті Аргірокастрон, тут загально вважається, що комуністичний інтернаціонал підготовляється до генерального наступу на Грецію, ще заки американська допомога цій країні дала б нову оборонну силу. Американська преса вказує на цю загрозу та пригадує обов'язок Америки рятувати Грецію від методу нового тим разом московського Гітлера. Американську рішучість під цим оглядом скріпив черговий виступ советського представника в Раді Безпеки, який, відповідаючи на заяву американського представника, не залишив жодного сумніву, що Советський Союз далі саботуватиме всі спроби поладження грецької справи в рамках О.Д.

НАРАДИ ГРЕЦЬКОГО МІНІСТРА З БРИТАНСЬКИМ УРЯДОМ.

Лондон, 18 серпня. — В дорозі з Нью Йорку прилетів до Лондону грецький віце-прем'єр і міністр закордонних справ Константін Цальдаріс та відбудові наради з представниками британського уряду. Предмету наради не виявлено офіційно, але вважається, що ним було загострене в останніх днях загальне грецьке положення. Завтра Цальдаріс відлетить до Атен.

МІЖНАРОДНА ТОРГОВЕЛЬНА КОНФЕРЕНЦІЯ В ЖЕНЕВІ.

Женева, Швайцарія, 18 серпня. — Міжнародна Торговельна Конференція в Женеві, завданням якої підготувати створення Міжнародної Торговельної Організації, вже закінчила в основному проект чарту для цієї організації. Невирішені залишаються ще тільки деякі політичні і технічні точки чарту, як процедура, відношення до не-членів, представництво і т. п. Американський представник на цій конференції, підсекретар стейту для економічних справ, Вільям Л. Клейтон, відлетить завтра, або після завтра до Лондону, де має обговорити імперіальну тарифу торгівлі, від чого у великій мірі залежатиме успіх і Женевської конференції.

АКТУАЛІЗУЄТЬСЯ СПРАВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО МИТНОГО СОЮЗУ.

Париж, 18 серпня. — Європейська Економічна Конференція в Парижі планує створити окремий комітет, який розглянув би митний союз між усіма 16 країнами, які беруть участь в конференції. Пропозицію такого союзу видвинула Франція і він мав би бути теж окремим задоволенням американських побажань під цим оглядом. Такий митний союз мав би велике значення не тільки для європейської економічної відбудови при американській допомозі, але й для нормалізації політичних відносин в європейських країнах.

ЩЕ ОДИН "ЗАКОРДОННИЙ ЛЕГІОН"

Берлін, 18 серпня. — Большевицька, або піддержувана большевицькими пресою в советській зоні Німеччини широко розписується про набір німецької молоді в американській зоні до "Чужинного Легіону", завданням якого мала б бути боротьба проти грецьких комуністичних партизанів. Американські військові власті офіційно заперечили большевицьке повідомлення, а американська преса в коментарях стверджує, що большевицькі цим пропагандивним видамками хотіли б тільки відвернути увагу від своєї "Міжнародної Бригади" для боротьби проти грецького уряду.

ЧЕРГОВА МОЖЛИВІСТЬ КРИЗИ ФРАНЦУЗЬКОГО УРЯДУ.

Париж, 18 серпня. — Французька соціалістична партія на своєму конгресі в Ліоні винесла цілий ряд рішень та вимог до уряду, з якими не погоджуються популярні республіканці і радикали, що творять разом коаліційний уряд. Розбіжності поглядів між цими партіями створює нову можливість кризи французького уряду прем'єра Рамадіе, якщо не поладать поладити справи компромісово.

ЕКСПЛОЗІЯ АРСЕНАЛУ В ЕСПАНІЇ.

Севілья, Еспанія, 19 серпня (АП). — Вчора вночі трапилася сильна експлозія арсеналу в південно-східній частині портового міста Кадіс, Експлозію було чути 40 миль від міста. Шкоди мали б бути дуже великі, а жертви в людях ще більші.

"СВОБОДА" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Починати з числа три центи.		Three cents a copy.	
На рік	\$7.00	Один рік	\$7.00
На шість місяців	\$3.75	Шість місяців	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Три місяці	\$2.00
В Джерсі Сіті і Заграниці:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00	Один рік	\$10.00
На шість місяців	\$5.25	Шість місяців	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Три місяці	\$2.75

За оголошення реклами не відшкодує.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "СВОБОДА," P. O. Box 348, JERSEY CITY 3, N. J.

ЮНІІ ГОТОВЛЯТЬСЯ ДО ВИБОРІВ В 1948 РОЦІ

Наче на удар чародійної палички заговорили водночас представники обох головних робітничих організацій в понеділок 11 серпня. Вільям Грін, голова Американської Федерації Праці, заговорив на конвенції юнії візників у Сан Франциско. Він заявив, що Федерація повалить сенатора Тефта, коли б так він став кандидатом Республіканської Партії при виборах у наступному році. Він теж загрозив поваленням кожному конгресменові, що прихильно поставився до нового робітничого закону Тефта-Гартлія. Филип Морей, голова Конгресу Індустріальних Організацій, заговорив посередом через Бюро Політичної Акції при КІО, а потім ще в розмові з репортерами заявив, що КІО мусить повалити при виборах кожного, хто стоїть за новий закон.

Закон Тефта-Гартлія існує вже три місяці, однак його правосильність почнеся шойно від 23 серпня. Коли йде про його практичну вартість, то ще не можна подати про нього належної оцінки, бо він ще не випробований. Зате під політичним опладом він дав притоку до одної з найгостріших кампаній, які знає історія нашої країни. Заповіджені, способи боротьби, а ще більше погрози на адресу конгресменів, нагадують революційну тактику. Юнії від океану до океану начеркують план боротьби, підготовляють передвиборчу амуніцію і все те наміряють зужити ще далеко до самих виборів, отже перед днем 2 листопада 1948 р.

Боротьба звернена проти обох партій, бо конгресмени обох партій голосували за новий закон. Завзяття йде так далеко, що на згаданій конвенції у Сан Франциско представник юнії візників Деніел Дж. Товбін заявив, що може прийти до генерального страйку, коли б треба було приневолити конгрес до знесення закону.

Обі головні робітничі організації нараховують разом 12,000,000 членів. Коли б члени юнії сліпо слухали своїх провідників, то вони зі своїми родинами віддали б на зазив юніїних голов 30,000,000 голосів при виборах. Значить, юніїні провідники мали б вплив на половину виборців у Злучених Державах. Коли до цього додати ще неюніїних робітників і симпатиків, то юнії повинні віднести подавляючу перевагу, бо противники розбиті на дві партії. Коли так, то чому не створити свою Робітничу Партію і не вибрати ввесь конгрес за наказу Партії?

Однак чомусь згаданий уже Товбін заявив, що тепер нема мови про злуку головних робітничих організацій для створення окремої третьої політичної партії.

Практичний висновок з того такий: Самі погрози не дають юніїним провідникам сили, бо не всі юніїні члени йдуть за їхнім закликом. Це показалося вже при попередніх виборах, з яких вийшли саме оті конгресмени, що перевели новий робітничий закон навіть проти вета президента.

Виходило б, що погрози мають хіба на цілі ви-торгувати від існуючих політичних партій як найбільш обіцянки перед виборами. Отже це можуть бути політичні махінації, зв'язані з виборами. Тому можливо, що незабаром уже почнемо про торги між партіями — кожною окремо — і робітничими організаціями — теж з кожною окремо.

Золото на чорному ринку

Хтось з Лондону заговорив, а урядовий Вашингтон заперечив, що ціна золота на світовому ринку підскачить з \$35 на \$50 від унції. Вашингтонські знавці кажуть, що така підвишка це був би велитенський дарунок для Англії, приблизно у висоті одного білльона доларів. Високі урядовці департаменту скарбу пояснюють, що Америка сама не може змінити ціни золота, бо на підставі у-мови з конференції в Бреттон Вудс на це треба порозумітися з Міжнародним Монетарним Фондом.

Повинні твердження є зрозумілі для спеціалістів, що займаються продажем і закупком грошей, тому нічо дивного, що з появою такої новинки знавці монетарних і загально-господарських справ почуваються до обов'язку подати до при-людного відома відповідні по-яснення. Спеціально заінтере-сувалися цєю справою особи, близькі до Міжнародного Монетарного Фонду, бо цей фонд має за завдання дбати, щоб не змінялася вартість гро-шей, уживаних в різних кра-їнах.

Під поняттям гроша все тре-ба розуміти не папір чи металевий кружок, а саму підставу виплати грошей. Не зважаючи на це, що в основному нема багато країн, що за підставу своєї валюти мають золото, проте міжнародні знавці гро-шевих відносин розуміють, що дійсним мірилом гроша є все такі золото. І тому то за посі-дання золота йде тепер під-полна акція в формі чорного ринку на золото.

Хто має золото, той має за поруку, що його папе-ровий гріш, чи банкнот, має справжню вартість. Інакше це вартість надана лише урядом, або викликана хвилемисем по-ложенням на торзі, чи як то ка-жуть кон'юнктурою.

У країнах, в яких вартість у-рядового паперового гроша є не-певна, власник золота може дістати за нього далеко вищу ціну від ціни настановленої урядом. Наслідок того такий, що ціна урядового гроша па-де, або як кажуть зростає ін-фляція.

Оце й причина, чому то Між-народний Монетарний Фонд противиться свободному про-дажові золота. Багато країн заборонили свободний продаж, та все таки його продають по-тайки, як колись продавали в Америці горілку, коли була прогібіція. Такий тайний про-даж це чорний ринок золота. Він існує всюди.

Однак є й такі країни, де продаж золота не є забороне-ний і вони стали осередками торгівлі золотом. Це переваж-но країни на Далекім Сході, а з інших звісно, що Сирія й Лі-банон не мають контролю зо-лата. Згадують часто про заку-пу золота в Південній Амери-ці й Філіппінах. Держави, які є членами Міжнародного Мо-

нетарного Фонду, роблять на-тиск на урядовців цієї устано-ви, щоб вони не допускали до свободної торгівлі золотом, бо це для них руїна. Отже тому Америка й Англія гостро ви-ступають проти своїх земля-ків, коли вони займаються торгівлею золотом і продають його понад ціну, назначену урядом.

В Злучених Державах є за-борона продавати американ-ське золото на експорт, але нема заборони перепродавати чуже. На щастя всіх держав, головні припаси золота, бо аж \$21 білльонів, знаходяться в Злучених Державах. Воно заре-ховане в підземних льохах у Форт Накс, у стейті Кентокі і виключене з обігу. В Англії, як тепер виявилось, є золота на 600,000 фунтів стерлінгів, то-бо на \$2,400,000,000 американ-ських доларів. Значить, поза Росією, більша частина світо-вого золота знаходиться у зга-даних двох країнах і воно тут контролюване. Річна продук-ція золота (поза Росією) дося-гає вартості півтора білльона ам. доларів. Є непотверджені здогади, що Росія кидає свої гроші на закупку золота за границею, а це впливає на рух на чорному ринку.

Інтересне знати, як перево-диться фінансові транзакції золотом. Отже тут такі діяння: Власник золота в Південній Америці прислав або привіз до Злучених Держав неочищене золото, викопане з землі. Це вільно робити, лише треба за-реєструвати в митнім уряді. Коли він зголість намір пере-тиснути своє золото в стейтах і негайно його вивезти загра-ницю, він зміцняє дістає дозвіл на вивіз. Прочинене золото готове до продажу.

Уряд Злучених Держав радо купує це золото по ціні \$35 за унцію, бо така ціна встановле-на в порозумінні з Міжнарод-ним Монетарним Фондом. То-ржому, що Америка має подавля-ючу кількість світового зо-лата, американська ціна вва-жається за ціну на світовому ринку. Але, як якісь державі бракує золота, то вона запла-тить за нього понад вартість коб лише мати щось вартісно-го для міжнародної виміни.

Отже таким чином американ-ський вицинувач золота може продати золото на чужий ри-нок із заробітком. Це діється звичайно через брокерів у Нью Йорку, які мають світові ко-нексії. Американське золото тобто вийде в американ-ських копальнях, можна вивез-ти лише за спеціальним доз-волом уряду по установленій ціні. Досі майже не було в цій справі надужити.

Питання виринає, пощо то держави купують золото на чорному ринку?

Це така сама безпека, як і в приватного громадянина. Коли в теперішньому часі він має гроші, то він знає, що гро-ші непервні. Вони можуть поде-

Лев Ясінчук.

Австрійські святкові розваги й українці

Кожна держава старається якимсь чином звернути на себе увагу світу, виявляючи на зверх-чи то свої культурні здобутки, чи красу краю, чи господар-ську або політичну могутність. Ті чинники роблять їй рекла-му, а то й приносять зиски. Австрія, яка сьогодні з полі-тичних причин бажала б за-перечити свою німецькість, має все таки пайку свого по-важного вкладу в німецьку культуру. І якраз тим та ще й красою своїх чарівних гір ста-ралася й сьогодні, признаючи для тих чужинців навіть майже чотири рази більший пайок харчів (4,600 калорій денно), як для власного населення (найбільше 1,500 кал.), розра-ховуючи при тому, що чужин-ці залишають свою ціну валю-ту, так потрібну для скріп-лення власної, австрійської.

Одним з особливо притяга-ючих осередків був (крім Від-ня) старий Зальцбург. Тоді, коли ще австрійський нарід був відомий у світі, як нарід добродушний (Геміліх), то в місті Зальцбург відбувалися літком т. зв. „Фестшпіле“ (свя-точні розваги), на яких чужин-ці залишали масу цінного гро-ша. Минулого року відновив Зальцбург цю давню принаду перервану війною. Саме тепер улажує її й цього року, ста-раючись заздрісно, щоб нія-ке інше місто не перейняло для себе тієї ідеї й не послаб-лювало фреквенції чужинців в Зальцбургу. Але, коли не мож-на втримати такого монополію, як „атомова бомба“, то тим менші вигляди на те, щоб за-безпечити патент на розваги. Отже не дивно, що одночасно десять австрійських міст ула-жує в себе свої „Фестшпіле“. Дуже досадно й характерис-тично для теперішніх госпо-дарських відносин в Австрії виступив один денник, розумі-ється в обороні зальцбургсь-кого монополію на „розваги“. Він пише:

„Недуга святкових розваг не дає себе виправдати з госпо-дарського боку. Святкові ім-прези пожерають величезну кількість матеріалу. Не можна зрозуміти, чому видають ма-теріал на забаганки смакунів, коли звичайний громадянин не одержує від років ані череві-ки, ані панчіх, ані одяжі. Це нічо інше, як життя ілюзіями. Самих „цірцензес“ (видовища)

шевтіти — через інфляцію — і вони тратають на вартості. От-же чому не купити дому, зем-лі, хоч би і жемчугів? Все те має постійну вартість і такі предмети можна перемінити на гроші, коли зайде потреба. Держави, що має великі при-паси золота, почуває себе без-печнішою. Вона має щось трі-ке на забезпечення вартості свого гроша.

завало. Мусить бути також і хліб!“ А в іншому місці пише: „Паради можемо тоді охоти-ти, коли будемо мати доста-точно харчів, щоб загалом можна жити. Інакше вигляда-ють ці святкові улаження на танець мерців, або на патьом-кінський села“. Та хто там у сьо-годнішніх часах слухає твере-зого голсу! Хто зна, що при-несе завтра; тож — розважай-мо себе.

Такий тиждень „святкових розваг“ улажує й малий Фо-ральберг і то аж у двох містах нараз: у Фельдкірху і в столи-ці Брегенц над Боденським о-зером. Обі ці імпрези обрахо-вані головню на сусідніх швай-царців.

В обох тих містах беруть у-часть і тимчасові жителі тих міст — українці. Минулого ро-ку виступали тут українці о-фіційно у австрійській програ-мі — виставкою домашнього мистецтва і хором, після чого діждалися у швайцарській пресі незвичайно корисних ве-ликих заміток. Одна швайцар-ська газета написала була у своїйому захопленні, що в Бре-генці було б нудно від тих святкових розваг, якби — не українці. Тому не дивно, що коли українці того міста (453 душ!) хотіли офіційно вклю-читися у святковий тиждень, то австрійці відхрестилися від них. Але українці знають що придуть швайцарці й будуть шукати за ними. Тому скорис-тали з доброго наставлення до них команданта їх табору, французького капітана Павла Бертранді й уладили в одному просторому барі самостійно виставку українського дома-шнього мистецтва, яку відкрили 2. серпня з тривком до 12. сер-пня. Може не стільки про саму виставку, як, радше задалі її ді-яння — варто про неї згадати.

Цілий Брегенц просто пота-пає в красках прапорів: фран-цузьких, австрійських й фо-ральберських. Такі прапори повівають маєстатично й над українським табором, положе-ний симпатично при головній „Швайцарській“ вулиці. Дар-ма, що табір складається з трьох дерев'яних бараків, він виглядає дуже чепурно. Це ді-ло українських рук і помислу. Бо загалом цей табір якийсь виімковий. Тут удержують се-бе таборівники виключно з до-ходу власної праці. Тут пла-тять навіть за приміщення по 20 шіл. у місяць за кімнатку.

Всьо працює — то в самому таборі, то по австрійських підприємствах. У звичайні дні дивно виглядає життя у табо-рі: тут грається мала украї-нська дітвора в дитячому садку; тут учиться народна школа; там з вікон лунають голоси — це проби хору „Думка“; там знов „грає“ справжня капеля людських голосів — то проба

мистецького репрезентаційно-го хору „Ватра“ під орудою Льва Туркевича. Десь в іншо-му місці шаркотить пилочка, то стукають молоточки. — це працівники різьбарської коо-перативи, що під орудою м-ра Ростислава Кузьмика виконує ніжні мистецькі дерев'яні дріб-ні предмети домашнього вжит-ку, покриваючи їх мережками гуцульської та бойківської різьби, дротиками, підківками, перловою масою та кораліка-ми. А в іншому „куті“ сидять тихі українські шваї, з жіно-чої кооперативи при Союзі У-країнок (секції Суспільної Служби), яка очолює безпре-тєнсійна, ціла одуховлена — пані Караван. Так менше-біль-ше виглядає цей дивний та-бор. Тепер він „святкує“. Це виявляє велика поперечна біла таблиця перед входом до табо-ру з французьким написом „Виставка українського народ-ного мистецтва“. Це саме ре-кламують численні сірі німець-кі плакати понаклеювані на входовій стіні до бару, мис-тецтва, як зрештою і по всіх вулицях міста.

З якимсь трепетом входжу в передсінок, чистенький, при-нагідний, де при століку си-дять українка, збираючи де-шевенські вступи (1 шіл.). Крізь відхилені двері звертається мій зір на простору салью й миттю віє на мене рідний чар. Двома шкунними стінками вкритими українськими килимами, саль розділена на три часті. Серединою перехід до імпровізо-ваної світлиці, ідалній і спаль-ні. Роздівляюся всюди, бо не знаю зразу, на чому саме зу-пинити свою увагу, від чого почати оглядати. Хотілось би всьо схопити нараз і заховати цей образ у скитальчій душі раз на все. Запахло рідним святковим українським домом, ще з того часу, коли там не було практикованого гасла „рівняйся вниз“. Килими різної величини, то великоукраїн-ські, то галицьких узорів, за-кривають так стіни, що огля-дач зовсім забуває про те, що він у дерев'яному барі; тепер цей барак немов яка гетьман-ська світлиця. Це все речі за-брані з дому. Як колись запо-рожці виходили за Дунай, то забирали з собою образ Пре-чистої, так тепер новітні за-порожці забирали з собою те, що могло б їм пригадувати рідний край.

Таборівці задумують відкри-ти вже тут майстерню украї-нських килимів, що мають по-пит у чужинців. А привезені — бережуть; щоб було що ді-тям переказати, щоб само про себе говорило.

А від українських вишивок, жіночих народних костюмів, постелі, прикрас, аж мерех-тить.

При одній стіні манять дере-вяні вироби різьбарської коо-перативи — різного роду й форми скрини, папіросниці, пудернички, тарілки, окладни-ки до альбомів і т. п. Пригля-даюся зокрема кожній речі, я-ким способом вона роблена, яким стібом шита, відки може бути цей узір, чи ті краски взору. Приходять на гадку всякі околиці рідного краю. На мить живу ілюзією рідного краю.

Скромна виставка, але в на-слідках великого значення: свої, головню діти, пригаду-ють собі, привикають; чужин-ці — дивуються скитальчому народові. І є чого: це не твори національної верхівки, але на-роду — маси. А нарід, що тво-рить такі культурні цінності, мусить теж мати культуру.

3. липня 1947.

кілька найкращих річей, щоб дати міліціонерам. З об-рази чи з інших причин вони заплакали і нічого не взяли. Обіцяли і надалі помагати. Не одної щасливої ночі в'яз-ням-мученикам сотнями вда-валось за їх допомогою вті-кати. Іх призвиш я ніколи не забуду. (Далі буде).

НА ТЕРНОВИХ ДОРОГАХ СОВЕТСЬКИХ

ПЕТРО ХОРОЛ

Права застережені.

7)

МАСОВА ВТЕЧА.

За життя в церквах посту-пово зменшувалась варта, о-хорона слабшала. Дійшло, на-віть, до того, що кожний міг вийти до міста без варті, о-державши лише словесний дозвіл коменданта.

Кожний чекав, що буде я-кесь поліпшення. Не вірилось, що „робітничо-селянська“ влада знає про нас, що це з її наказу. Чекали, що якось воно само поліпшиться.

В'язниця Івана Грізного всім розкрила очі. Якщо з неї не

іткали, то лише тому, що бу-ло це холодно. Багатьох стрі-мували старі, хворі. Але що-денні факти скріплювали ба-вання тікати, утікти за всяку ціну. Риск життям перестав лякати. Ще з церков почала-ся масова утеча. Дехто тівав навіть з речами. Навіть хворі батьки намовляли до утечі своїх часто недорослих дітей.

І втікали. З тюрми було втекти важче. Одного разу з невідомих причин висілка в лісі прили-вилася, але людей щодня мен-

шало. Тюрма охоронялась слабо і декому вдавалось вийти за ворота, але біль-шість втікала в дірку. За го-ловним будинком, у глухому закутку підвіря, були ворота. Під ними була досить широ-ка щілина, а в одному місті брук було вдавнено колесами в возів і щілина поширювалась. Ночами спочатку вилазили менші і за руки витягали більших. Скоро дірку було побільшено. Вдень її маскува-ли, а ночами відкривали. Про втечу через мури годі було й думати. За кілька днів утек-ло до 4 тисяч. Скоро дірку виявлено й замуровано.

Коли стала помітна масова утеча з півночі людей, влада наказала контролювати всіх і-дущих залізними й дорога-ми по всій північній частині країни. Знову почали звози-тися тисячі спійманих. Три церкви були перетворені на каральні в'язниці. Серед при-

везених були й невинні, що не мали достатніх документів й ті, яких запідозрили. Приво-дили й комуністів, що подо-рожували без спеціальних до-кументів. Не допомагали на-віть партійні квитки. Не ли-ше залізними, але й ґрунтові дороги контролювались у-день і вночі. Привозили за-триманих від Ленінграду, Архангельська й Москви. Із-дати на півночі стало небез-печно.

Після слідства невинних від-пускали, а „винних“ перево-дили до церков — в'язниць. У в'язниці до мене підій-шов хлопчик років 15 і за-пропонував зробити яку за-водню печатку. Він просив цегли, крейди, олова та кіль-ка найпростіших інструмен-тів. Добути мені їх було до-уже легко, бо я працював у групі робітників, що з міста вивозили дрова. За три дні

хлопець виготовив печатку 8. мої дільниці Вологодського ГПУ, що нічим не відрізня-лась від справжньої. Почало-ся масове фабрикування до-кументів. Зміст їх вигадував кожний собі. За короткий час їх було виготовлено до 2 ти-сяч.

Одного ранку мене підозва-ли два міліціонери. Назвали моє ім'я. Після короткої роз-мови вони запропонували ме-ні тікати, а також порадити іншим. З облич і голосу я переконався, що вони це ка-зали щиро. Другої ночі при-падало їх чергування від 12 до 4-ої години ранку. Іншої охорони ніде не було. Вони запропонували випустити не-великими групами по 15-20 о-сіб в кожній. Радили йти на дров'яний двірець, де чекали відправки десятки ешалонів з дровами для Москви. На дро-вах у закритих вагонах зруч-но, а кожний потяг чекає на

відправку не більше, як три доби.

Призначеної ночі й години перша трупа рушила до воріт. Одної меті подвійна брама відчинилася і в її чорній дірці зникла перша група. За нею друга, третя, ще й ще. На думці: воля або смерть. Ра-зом з двома міліціонерами і двома організаторами втечі, ми стояли на воротах, про-пускаючи групи.

Чутно тихе схлипування. Проходять хрестини, хрес-тили нас. Плакали ми, плака-ли міліціонери, показуючи руками, без згуку, куди якій групі йти. Прошло коло 300. Ворота скоро зачинилися і ми тихо розійшлися у свої камери. Цієї ночі лішили мої кращі товариші, а з ними й старший брат з дружиною. Іх синяк 2-ох років від них ві-дбрано ще у церкві. Я ли-шився з батьками.

Другого дня ми зібрали

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. КАСІЄРА У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ЛІПЕНЬ 1947 РОКУ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	286.73	173	126.49	341	428.64	405*	147.40
2	228.36	174	41.36	342	209.25	406	256.41
3	146.28	175	337.09	343	241.60	407	51.15
4	71.03	176*	497.63	344	96.89	408*	49.30
5	388.26	177*	342.27	345	206.98	409	68.78
6	65.96	178	263.91	346*	10.27	410	22.52
7	262.28	179	283.89	347	180.97	411*	36.69
8	341.61	180	129.01	348*	61.42	412*	79.95
9*	336.31	181	146.75	349	230.40	413	193.39
10	168.73	182	215.11	350	101.69	414	81.72
11	133.42	183*	719.9	351	133.85	415*	13.57
12	154.33	184	210.12	352	55.53	416*	80.15
13	27.60	185	63.69	353	17.43	417*	95.54
14*	4.02	186*	106.84	354	92.46	418*	72.71
15	96.16	187	99.26	355	70.47	419	15.00
16	50.22	188	48.28	356	272.10	420	281.77
17	112.37	189	37.99	357	78.32	421	84.68
18	-5.97	190	41.56	358	25.25	422*	182.94
19	508.56	191	167.77	359	2,419.17	423*	88.62
20	218.94	192	170.02	360	142.99	424*	56.39
21	220.62	193	73.91	361	166.38	425*	20.13
22	83.89	194	17.43	362	480.32	426*	82.98
23	94.21	195	36.36	363	65.71	427*	144.79
24	359.67	196	52.87	364	391.18	428*	323.51
25	35.55	197	30.20	365	32.35	429*	71.30
26	36.37	198	31.38	366	317.41	430*	3.32
27	185.20	199	44.02	367	325.37	431*	171.36
28	185.20	200	390.49	368	423.13	432*	43.65
29	87.63	201	43.22	369	125.47	433*	65.38
30	266.94	202	42.11	370	49.88	434*	145.60
31*	31.60	203*	30.89	371	117.22	435*	5.48
32*	400.51	204*	3,478.46	372	258.14	436*	11.04
33*	33.18	205	22.46	373	40.03	437*	306.81
34	63.91	206	807.09	374	20.62	438*	78.24
35	188.11	207	90.60	375	24.35	439*	106.16
36	152.24	208	32.24	376	144.03	440*	144.40
37	298.41	209	54.29	377	68.86	441*	130.51
38	940.12	210	61.70	378	87.94	442*	123.33
39*	47.89	211	270.07	379	209.77	443*	202.15
40	21.53	212	64.55	380	550.06	444*	53.33
41	198.03	213	413.06	381	32.59	445*	57.95
42	55.18	214	133.87	382	21.51	446*	14.32
43	128.04	215	62.30	383	116.44	447*	166.57
44	444.11	216*	28.35	384*	28.12	448*	245.19
45	89.75	217	482.77	385*	84.53	449*	31.05
46	144.34	218	279.48	386*	115.72	450*	98.78
47	42.69	219	521.18	387	115.72	451*	45.00
48	90.29	220	203.42	388	21.51	452*	24.86
49	190.41	221*	1,192.88	389*	116.44	453*	21.77
50	92.83	222*	79.73	390*	28.12	454*	74.39
51	194.05	223*	397.10	391*	84.53	455*	1,000.00
52*	194.05	224*	101.67	392*	115.72	456*	25.00
53	130.66	225	16.21	393*	147.77	457*	237.46
54	84.81	226	125.78	394*	113.51	458*	237.46
55	138.32	227	73.36	395*	70.25	459*	237.46
56	278.75	228*	160.42	396*	264.30	460*	237.46
57	409.28	229	157.61	397*	71.76	461*	237.46
58	281.20	230	541.64	398*	26.91	462*	237.46
59	43.24	231	83.00	399*	73.31	463*	237.46
60	91.56	232	327.94	400*	169.54	464*	237.46
61	470.32	233	189.61	401*	189.61	465*	237.46
62	138.24	234	194.96	402*	303.23	466*	237.46
63	210.89	235	303.23	403*	303.23	467*	237.46
64	148.57	236	52.12	404*	193.31	468*	237.46
65	178.55	237	157.00	405*	157.00	469*	237.46
66	19.51	238	114.15	406*	114.15	470*	237.46
67	164.88	239	24.92	407*	24.92	471*	237.46
68	379.58	240*	195.29	408*	86.51	472*	237.46
69	82.28	241	249.20	409*	249.20	473*	237.46
70	76.42	242	91.74	410*	91.74	474*	237.46
71	129.75	243	35.82	411*	35.82	475*	237.46
72	272.28	244	13.49	412*	13.49	476*	237.46
73	351.90	245	83.47	413*	83.47	477*	237.46
74	95.41	246	693.47	414*	693.47	478*	237.46
75	21.06	247	135.93	415*	135.93	479*	237.46
76	172.86	248	160.50	416*	160.50	480*	237.46
77	262.29	249	207.05	417*	207.05	481*	237.46
78	212.27	250	51.10	418*	51.10	482*	237.46
79	246.20	251	31.01	419*	31.01	483*	237.46
80	259.47	252	10.06	420*	10.06	484*	237.46
81	162.08	253	32.81	421*	32.81	485*	237.46
82	52.03	254	41.64	422*	41.64	486*	237.46
83	286.33	255	327.66	423*	327.66	487*	237.46
84	108.58	256	38.32	424*	38.32	488*	237.46
85	12.63	257	77.23	425*	77.23	489*	237.46
86	71.70	258	49.04	426*	49.04	490*	237.46
87	1,250.70	259	113.16	427*	113.16	491*	237.46
88	44.59	260	60.20	428*	60.20	492*	237.46
89	310.48	261	141.18	429*	141.18	493*	237.46
90	276.47	262	212.12	430*	212.12	494*	237.46
91	127.38	263*	349.27	431*	349.27	495*	237.46
92	197.89	264	26.02	432*	26.02	496*	237.46
93	113.57	265	290.58	433*	290.58	497*	237.46
94	44.81	266	240.17	434*	240.17	498*	237.46
95	1,137.58	267	123.26	435*	123.26	499*	237.46
96	131.08	268	23.51	436*	23.51	500*	237.46
97	232.76	269	106.72	437*	106.72	501*	237.46
98	299.89	270	106.72	438*	106.72	502*	237.46
99	266.21	271	519.35	439*	519.35	503*	237.46
100	61.18	272	337.22	440*	337.22	504*	237.46
101	127.36	273	26.94	441*	26.94	505*	237.46
102	177.60	274	30.62	442*	30.62	506*	237.46
103	19.98	275	193.48	443*	193.48	507*	237.46
104	30.23	276	298.16	444*	298.16	508*	237.46
105	491.76	277	24.46	445*	24.46	509*	237.46
106	87.95	278	349.73	446*	349.73	510*	237.46
107	18.75	279	71.41	447*	71.41	511*	237.46
108	73.52	280	18.60	448*	18.60	512*	237.46
109	108.50	281	93.11	449*	93.11	513*	237.46
110	96.90	282	114.26	450*	114.26	514*	237.46
111	57.94	283	351.13	451*	351.13	515*	237.46
112	313.02	284	57.33	452*	57.33	516*	237.46
113	225.22	285	106.55	453*	106.55	517*	237.46
114	56.68	286	324.90	454*	324.90	518*	237.46
115	183.50	287	983.19	455*	983.19	519*	237.46
116	119.37	288	235.25	456*	235.25	520*	237.46
117	270.73	289	46.93	457*	46.93	521*	237.46
118	208.32	290	213.24	458*	213.24	522*	237.46
119	498.41	291	474.20	459*	474.20	523*	237.46
120	52.00	292	21.85	460*	21.85	524*	237.46
121	30.14	293	139.66	461*	139.66	525*	237.46
122	64.48	294	99.74	462*	99.74	526*	237.46
123	25.14	295	172.52	463*	172.52	527*	237.46
124	169.55	296	264.78	464*	264.78	528*	237.46
125	198.70	297	24.37	465*	24.37	529*	237.46
126	112.93	298	232.43	466*	232.43	530*	237.46
127	76.31	299	162.58	467*	162.58	531*	237.46
128	226.65	300	193.09	468*	193.09	532*	237.46
129	235.37	301*	43.07	469*	43.07	533*	237.46
130	82.95	302	48.97	470*	48.97	534*	237.46
131	115.61	303	103.45	471*	103.45	535*	237.46
132	105.75	304	43.36	472*	43.36	536*	237.46
133	103.73	305	87.35	473*	87.35	537*	237.46
134	117.47	306	13.76	474*	13.76	538*	237.46
135	541.08	307	110.42	475*	110.42	539*	237.46
136	81.17	308	30.84	476*	30.84	540*	237.46
137	221.60	309	28.11	477*	28.11	541*	237.46
138	305.89	310	30.65	478*	30.65	542*	237.46
139	585.90	311	522.26	479*	522.26	543*	237.46
140	67.00	312	123.48	480*	123.48	544*	237.46
141	151.80	313	140.67	481*	140.67	545*	237.46
142	238.90	314	96.79	482*	96.79	546*	237.46
143	92.10	315	146.81	483*	146.81	547*	237.46
144	40.08	316	91.15	484*	91.15	548*	237.46
145	608.84	317	80.70	485*	80.70	549*	237.46
146	221.65	318	145.95	486*	145.95	550*	237.46
147	30.96	319	256.96	487*	256.96	551*	237.46
148	808.79	320	648.99	488*	648.99	552*	237.46
149	82.16	321	115.97	489*	115.97	553*	237.46
150	223.58	322	61.25	490*	61.25	554*	237.46
151	276.60	323	24.47	491*	24.47	555*	237.46
152	37.00	324	75.38	492*	75.38	556*	237.46
153	258.33	325	229.18	493*	229.18	557*	

Праця для жінок і чоловіків
WANTS ADS
CLASSIFIED DEPARTMENT:
BERGEN 4-0237 — BRUNY 9-0582

ПОТРІБНО ЖЕНЦІН

Чемберлейн, праця вдома, добра
плата, 5 днів втиж, дуже приємні
роб. умови. Голова: у housekeeper
Hotel Edison, 226 W 47 St. N.Y.C.

Скитальники є людьми

Під цим наголовком появилася в останньому часі у видавництві „Америка Пресс" незвичайно цікава і цінна праця Володимира Душника та Вільяма Дж. Гіббонса (Refugees Are People, The Plight of Europe's Displaced Persons, by Walter Dushnyk and William J. Gibbons, S. J. The American Press, 70 East 45th Street, New York 17, N. Y. Pgs. 96.).

Книжка має шість головних розділів, крім вступу, в якому викладається та обговорюється історично-традиційне право азіатів для політично переміщених осіб, що його завжди шанували і шанували усі цивілізовані народи. В подальших розділах затронуто та обговорено такі справи:

I. Збігів і переміщені особи: Хто вони? Звідкіля вони прийшли? Що є їх причиною?

II. Збігів в 1947 році: Понад 1,200,000 скитальників — політичних збігів не можуть і не хочуть вертатися до своїх країн, опанованих тоталітарним Советським Союзом та їх сателітами. Націоналістичний поділ і склад скитальників: естонці, литовці, латвіє, українці, поляки, югослави, росіяни, жиди. Їх кількість, їх національні бази та їх переживання і досвід під тоталітарними та диктаторськими націстськими і більшовицькими режимами.

III. Дотеперішнє піклування скитальників: Міжурядовий Комітет для Скитальників, Головний Командування Союзницьких Експедиційних Військ в Європі, UNRRA та IRO.

IV. Положення політичних збігів в Європі: На грані між Заходом і Сходом; примусова репатріація, реабілітація та поневолення.

V. Майбутні вигляди для скитальників: Проблема для народів Злучених Держав, Канади та південно-американських країн.

VI. Інші „викорінені" національності: Сотні тисяч каторжних робітників в Росії, Польщі, Югославії та інших советських країнах.

Вкінці додано ще ряд документів, резолюцій та заяв в справі європейських переміщених осіб і брошуру закінчено виказом видатків на допомогів цілі поодинокими комітетами й загальними статистичними даними про скитальників в таборах і поза ними в Німеччині, Австрії та Італії.

Книжка Душника і Гіббонса це без сумніву одна з найцінніших праць, які на цю тему досі появилися. Вона майже в деталях, можливих в рамках відносно невеликої книжки — подає історію переміщених осіб і збігів та її генезу, подає точні статистичні дані, коротко, але яскраво навідує їх положення та робить відповідні висновки. Книжка написана на базі цілого ряду документів, а спонсення та опрацювання теми переконує навіть необізнаного читача, що тут вложено багато праці й праці, щоб в такій синтетичній і ясній формі представити таку запутану проблему. В книжці віддається окреме місце кожній групі скитальників по національності і робиться це цілком оригінально, бо представляється їх на тлі їхніх народів як цілості. Українські скитальники там займають найбільше місце. Не зважаючи на звязку подано теж дотеперішню працю, заходи та допомогу

СПРАВЛЯЮТЬ КОНСТИТУЦІЮ СТЕПУ НЮ ДЖЕР-ЗІ. Це президія конвенції, що відбувається в Нью-Бронсвіку, Нью-Джерсі, яка радить над модернізуванням конституції степа, що має 103 роки. Зліва направо: Мисис Мері Г. Катценбах, д-р Роберт С. Клоппер, Амос Ф. Диксон.

для полегшення цієї проблеми скитальників, викликаючи теж позитивні і негативні сторінки цієї акції. Це справді рідко зустрічається книжка, щоби на так малому місці було зроблено і подано так багато матеріалу та щоб це зроблено з такою майстерністю.

На окрему увагу заслуговує річний характер книжки без будь-якої зайвої пропаганди, що не збільшує вартість цієї праці. Хто прочитає „Рефюджі ар Піпл" той рішуче мусить прийти до того самого висновку, що його одним рішенням подано в заключенні: „Ми можемо тільки сказати, що ці переміщені особи заслуговують на таку саму поведінку і на таку саму охорону, якої ми самі дожидали б, коли б Провидіння було вибрало нас, а не їх на жертву цих грізних, аморальних часів".

Книжка Душника і Гіббонса „Рефюджі ар Піпл" це без сумніву один з найкращих і улюблених засобів оборони і допомоги скитальникам. А це означає, що це історичний документ, який приносить тільки честь його авторам, видавцям і країні, в якій власне так ставляється проблема тої знедоленої маси європейських скитальників. Це черговий цінний вклад Володимира Душника в поширення правди про Україну, цим разом про українських скитальників, серед широкого американського загалу. „Рефюджі ар Піпл" заслуговує на якнайбільше поширення. Ця книжка тільки 25 центів і було б добре, щоб американські українці не тільки самі з нею познайомилися, але й зробили з цієї книжочки подарунок теж своїм приятелям, головно американцям. Книжку можна дістати в книгарні „Свобода".

ДО ЧИТАЧІВ СВОБОДИ

Коли змінює свою адресу, а Ви є ЧЛЕНОМ У. Н. Союзу, то подайте число відділу. А коли Ви є передплатником, то це при зміні адреси зазначити.

Подані нам так інформації прискорять зміну адреси без проволочки.

Адм. Свободи.

БРИТАНІЯ ВИЯСНЮЄ ВАЖКЕ ГОСПОДАРСЬКЕ ПОЛОЖЕННЯ.

Вашингтон. — На перших нарадах англо-американської комісії для перевірки умов американської позички зперод року британські делегати зясували також положення британського господарства, яке вичерпує американську позичку швидко, ніж було передбачено в умові з 1946 р. Щоб попрацювати відповідні переміни рішення обговорити цю справу наперед приватно.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Відділ 361 У. Н. Союзу придбає призначене йому число членів.

На зборах уряду Тов. Дністер, від. 361 У. Н. Союзу, що відбулися на 13. серпня, прочитано листа та брошуру в справі теперішньої кампанії за збільшення Союзу до 50,000 членів.

Урядники Тов. Дністер, виступаючи почин Союзу до збільшення своїх рядів до 50 тисяч, закликають головний уряд, що вони виконують в цій кампанії свій обов'язок вповні. Хоч на наш відділ призначено квоту 83 члени, то це число членів ми дістанемо. Бо навіть інакше не може бути. Бо як кожний відділ не сповнить свого обов'язку, тоді кампанія не може бути удачною. Тому ми всі, урядники й члени повинні взятись негайно до праці та доконати того, щоб квота кожного відділу була не тільки виконана, але й перевищена. А це станеться, коли кожний Союзовець, що дістав листа й летучку, не злегковажить її, але використає її на те, щоб придбати бодай одного члена. Бо кожному Союзовцеві повинно залежати на тім, щоб ця кампанія увінчалася повним успіхом!

Петро Кучма, секр. від. 361 і гол. радний У. Н. Союзу.

В кожній українській хаті повинен знаходитися часопис „Свобода".

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ. ГОЛ. КАСІЄРА У. Н. С.

(Докладання з 3-ї сторони)

Відділ	Заплата	Відділ	Заплата	Відділ	Заплата	Відділ	Заплата
473*	20.70	477	68	365	3.08	421	30.37
475	1.11	478	1.25	367	32.81	423*	11.36
476	2.70			368	4.90	427	99.88
				369	12.69	428	22.11
				370	18.31	432	582.25
				371	5.43	433	174.68
				372	3.75	438	2.18
				373	21.27	439*	58.33
				374	34.95	441	208.29
				375	24.79	443	13.71
				376	2.18	445	34.50
				378	1.93	446	24.79
				379	1.65	451	74.48
				380	91.32	452	4.00
				383	12.61	454	2.19
				384	1.86	456*	48.37
				385	1.06	457*	7.02
				388	4.75	458	29.16
				390*	73.66	460*	12.56
				391	12.96	461*	121.94
				393*	14.76	462	3.88
				394*	1.96	463*	72.85
				396	2.87	464	54.97
				397	12.81	465*	4.93
				400	16.70	466	7.97
				401	11.06	468*	75.17
				403	5.22	469	71.19
				405*	4.44	471	3.80
				406	21.15	473*	725.40
				408*	4.30	474	27.99
				410	3.84	475	1.09
				413	22.29	476	5.81
				414	90.42	478*	31.80

З місячних вкладок від членів забезпечених у класах 1, 2 і 3 \$2,757.14

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

ЛІСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

П. Д. Конектикат. — Вам пишу з Фронті: „В Наржі перебуває американська репатріаційна спілка з однієї фабрики в Дітроїті та вербує людей на працю. Це не є офіційна урядова комісія, але приватне підприємство її вислало. Перше шенство мають скитальці. Треба підписати контракт на 5 літ і треба зложити 350 доларів на її руки..."

Про згадану „репатріаційну спілку" нам нічого не відомо і про неї довідаємося перший раз з пересланого Вами листа. Але гадаємо, що в таких випадках, головні як іде про складання грошей „на дорогу", треба бути дуже обережними. Виїзд до Америки йде своїм законним порядком і першою передумовою виїзду є дозвіл і віза американського уряду, подання всіх потрібних формальностей в місцевому американському консулаті і аж тоді турбота про гроші на подорож, яка — до речі — не повинна б коштувати аж 350 доларів. Не знаючи точно в чому справа у Вашому випадку, не можемо дати теж точної відповіді. Проте, звертаємо увагу, що в таких випадках можливі теж всілякі надужиття з боку несовісних людей і тому доряджується найбільша обережність щодо будь-яких посередників, годують тоді, як вони вимагають наперед подання „коштів подорож".

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата Відділ Заплата

ІВАН КОВАЛЬЧУК
FUNERAL DIRECTOR
& EMBALMER
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ
В СТЕПІ
NEW JERSEY
ЦІНІ ПРИСТУПНІ ДЛЯ ВСІХ
ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАЩА
У випадку смутку в родині
краще як в день так і вночі:
JOHN KOWALCHUK
79 Sussex Street
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel. BERgen 4-5131

RAJCA MEMORIAL
"Home for Services"
WALTER RAJCA
Funeral Director
Добра, швидко і чесна обслуга
ПРИСТУПНІ ЦІНИ
SERVING ALL NEW JERSEY
TWENTY FOUR HOUR SERVICE
617 BROADWAY
Newark 4, N. J.
HUMBOLDT 3-4817

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
801 SPRINGFIELD AVE.
NEWARK
and IRVINGTON, N. J.
Eves. 3-9090
OUR SERVICES ARE AVAILABLE
ANYWHERE IN NEW JERSEY

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗАБІГТО
Завжди ПЛАТИТЕ дещо
з вашого забезпечення.
Ми укладаємо прекрасні ЦІЛІ ПІД ПОХОРОН за \$150.00
У випадку смутку в родині краще!
KAIN MORTUARIES, INC.
Найбільший український
погребовий закладчик
в Америці
S. KAIN & KAIN, Prop.
433 STATE STREET
PERTH AMBOY, N. J.
Phone PE 4-4646
— or —
UKRAINIAN, ПОГРЕБНИК
84 ELIZABETH AVENUE,
NEWARK, N. J.
Phone BRIDGE 3-6762
225 WEST JERSEY STREET
ELIZABETH, N. J.
Phone EL 2-3611

ІВАН БУНЬКО
UKRAINIAN ПОГРЕБНИК
завдяки погребам за \$150
ціна так низька як
ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 8th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRAMercy 7-7661

ПЕТРО ПЕНА
UKRAINIAN ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами
в БРОНКСІ, БРОУКЛІНІ, НЬЮ
ЙОРКУ І ОКОЛИЦІХ
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel. ORChard 4-2668
Branch Office and Chapel:
707 PROSPECT AVENUE
(Cor. E. 155 St.)
Bronx, N. Y.
Tel.: MElrose 5-5577

TARZAN SAW THE HOUND
SNIFF EAGERLY UNTIL WITH
A BELLOW HE PICK-
ED UP JANE'S
TRAIL.

"AFTER
HER," SHOUTED
THE YOUTHFUL
WARRIOR—

"...AND AS ZORG DISAPPEARED
DOWN THE TRAIL, THE APE-MAN
LEAPED INTO THE TREES.

SWINGING ALONG THE ARBOREAL
SHORT-CUT, THE JUNGLE
LORD REACHED JANE
AS THE HOUND'S
CRIES SOUNDED
FROM A
DISTANCE.

Ступивши на понадеревний
скорочений шлях, пан джун-
лів дигнав Джану саме в ха-
вилі, коли гавкання пса далося
чутти з віддалі.

ТАРЗАН, Ч. 1667. Пес на сліді.

Тарзан завважав, як пес
завзято вітрив носом, доки він
не попав на слід Джени.

„Жени за нею!" крикнув від-
молодженний воївник...

...а коли Зорг щез на стежці,
малпочоловік вискочив на де-
рево.

Ступивши на понадеревний
скорочений шлях, пан джун-
лів дигнав Джану саме в ха-
вилі, коли гавкання пса далося
чутти з віддалі.